

Miljö- och stadsbyggnadskontoret
Christoffer Andersson

Miljö- och stadsbyggnadsnämnden

Tillstyrkan av Riktlinjer för namnsättning i Danderyds kommun

Ärende

Den 7 mars 1983 (§ 24) antog kommunfullmäktige nu gällande Namnstadga för Danderyds kommun. Namnstadgan reglerar ansvarsfördelning och arbetssätt vid namnsättning i kommunen. Sedan stadgan antogs har rutiner och arbetssätt förändrats och stadgan överrensstämmer inte längre med hur kommunen idag hanterar namnsättningsfrågor. Under hösten 2023 initierades därför en översyn av stadgan.

Ett förslag till nya riktlinjer för namnsättning i Danderyds kommun har nu tagits fram. Syftet med riktlinjerna är att ge en detaljerad vägledning hur kommunen ska agera i frågor om namnsättning. I jämförelse med nu gällande namnstadga har flera ändringar gjorts, bland annat har språket moderniserats och beskrivningar av ansvar och beslutanderätt har uppdaterats.

Miljö- och stadsbyggnadsnämnden beslutade den 13 december 2023 (§ 207) att skicka föreslagna riktlinjer på remiss. Ett antal yttranden har nu inkommit och några mindre ändringar har gjorts i de föreslagna riktlinjerna.

Miljö- och stadsbyggnadskontoret bedömer att föreslagna riktlinjer är väl avvägda och innebär ett önskvärt förtydligande av namnsättningsprocessen i kommunen. Kontoret föreslår därför att miljö- och stadsbyggnadsnämnden tillstyrker riktlinjerna och överlämnar ärendet till kommunfullmäktige för antagande.

Miljö- och stadsbyggnadskontorets förslag till beslut

Miljö- och stadsbyggnadsnämndens beslut

1. Miljö- och stadsbyggnadsnämnden tillstyrker föreslagna Riktlinjer för namnsättning i Danderyds kommun.

Miljö- och stadsbyggnadsnämndens förslag till kommunfullmäktige

2. Kommunfullmäktige antar föreslagna Riktlinjer för namnsättning i Danderyds kommun.
3. Kommunfullmäktige upphäver gällande Namnstadga för Danderyds kommun, antagen av kommunfullmäktige 7 mars 1983 (§ 24).

Bakgrund

Den 7 mars 1983 (§ 24) antog kommunfullmäktige nu gällande Namnstadga för Danderyds kommun. Namnstadgan reglerar ansvarsfördelning och arbetssätt vid namnsättning i kommunen. Sedan stadgan antogs har dock arbetssättet förändrats och stadgan överrensstämmer inte längre med hur kommunen idag hanterar

Miljö- och stadsbyggnadskontoret
Christoffer Andersson

namnsättningsfrågor. Under hösten 2023 initierade miljö- och stadsbyggnadskontoret därför en översyn av stadgan.

Den 13 december 2023 (§ 207) beslutade miljö- och stadsbyggnadsnämnden att ett förslag till riktlinjer för namnsättning skulle remitteras till tekniska nämnden, kultur- och fritidsnämnden samt Lantmäteriets ortnamnsråd.

Miljö- och stadsbyggnadskontorets utredning

Kommuner har ett omfattande ansvar för namngivning och namnvård. Namnsättning av gator, vägar, torg, parker och andra allmänna platser faller enligt praxis inom kommunens ansvarsområde. Kommunen sätter även namn på sådant som rör den egna verksamheten, t.ex. skolor och idrottsanläggningar. I Danderyds kommun handläggs namn- och adressärenden av miljö- och stadsbyggnadsnämnden, vilket framgår av nämndens reglemente.

Miljö- och stadsbyggnadskontoret har upprättat ett förslag till riktlinjer för namnsättning i Danderyds kommun. Syftet med riktlinjerna är att ge en detaljerad vägledning hur kommunen ska agera i frågor om namnsättning. I jämförelse med nu gällande namnstadga har flera ändringar gjorts, bland annat har språket moderniserats och beskrivningar av ansvar och beslutanderätt har uppdaterats.

En stor skillnad i jämförelse med nu gällande namnstadga är att bestämmelsen om att nämnden ska biträdas av en särskild namnberedning utgår. I praktiken har namnberedningen inte sammankallats på lång tid. Kommunen har relativt få namnsättningsärenden per år och det bedöms därför inte vara nödvändigt att ha ett särskilt organ för beredningen av namnfrågor. Namnsättningsärenden bedöms i stället kunna hanteras i miljö- och stadsbyggnadsnämndens ordinarie ärendeberedningsprocess. Det bedöms således inte finnas något behov av en särskild namnberedning.

Remittering av föreslagna riktlinjer

Miljö- och stadsbyggnadsnämnden beslutade den 13 december 2023 (§ 207) att skicka föreslagna riktlinjer på remiss. Yttranden har nu inkommit, vilka sammanfattas nedan.

Tekniska nämnden ser positivt på förslaget till riktlinjer. Riktlinjerna förmedlar på ett tydligt sätt var ansvaret för namnsättning ligger inom kommunen för olika typer av platser och vilka principer som bör beaktas i namnsättningen. Det är positivt att ändring av existerande namn lyfts och endast ska ske då starka skäl föreligger. Det kan förtydligas att de föreslagna riktlinjerna även gäller i fall där existerande namn ändras. Särskilt viktigt för tekniska nämndens verksamhet är principen om att namnförslag ska tas fram i ett så tidigt skede som möjligt. Att namnförslag finns med tidigt i planeringen och projekteringen av projekt kommer kunna bidra till att gestaltningen bättre harmoniserar med namnet och därmed bidrar till helhetsupplevelsen av det färdiga projektet.

Kultur- och fritidsnämnden har inget att erinra och ställer sig positiva till förslaget om riktlinjer för namnsättning i Danderyds kommun.

Lantmäteriet har inget att invända mot riktlinjerna men föreslår att § 6 punkt 6 förtydligas genom att orden ”lätta att uttala, uppfatta och komma ihåg” byts ut mot ”lätta att uppfatta, uttala och skriva samt ej vara för långa.” Den formuleringen ligger

Miljö- och stadsbyggnadskontoret
Christoffer Andersson

närmare den ursprungliga principens utformning i betänkandet *Ortnamns värde och vård*, SOU 1982:45 s 58. Lantmäteriet har även kommenterat paragraftecknens placering. I den äldre namnstadgan är paragraftecknet placerat framför siffran, men i det remitterade förslaget är paragraftecknet placerat efter siffran, vilket endast är brukligt i författnings- och lagtext. (Jfr. Svenska skrivregler, kapitel 13)

Miljö- och stadsbyggnadskontoret delar Lantmäteriets uppfattning och de föreslagna riktlinjerna har därför reviderats efter remissomgången. Ändringarna består i att paragraftecknen nu placerats innan siffrorna samt att formuleringen i § 6 punkt 6 har ändrats i enlighet med Lantmäteriets förslag.

Miljö- och stadsbyggnadskontorets bedömning

Miljö- och stadsbyggnadskontoret bedömer att föreslagna riktlinjer är väl avvägda och innebär ett önskvärt förtydligande av namnsättningsprocessen i kommunen. Kontoret föreslår därför att miljö- och stadsbyggnadsnämnden tillstyrker riktlinjerna och överlämnar ärendet till kommunfullmäktige för antagande.

Ekonomiska konsekvenser

Ärendet har inga ekonomiska konsekvenser.

Konsekvenser för barn och unga

Ärendet har inga konsekvenser för barn och unga.

Elisabeth Thelin
Bygg- och miljödirektör

Roger Connysson
Kart- och mätchef

Handlingar i ärendet

1. Tjänsteutlåtande. Tillstyrkan av Riktlinjer för namnsättning i Danderyds kommun
2. Föreslagna Riktlinjer för namnsättning i Danderyds kommun
3. Gällande Namnstadga för Danderyds kommun, antagen av kommunfullmäktige 1983-03-07 (§ 24)
4. Yttrande från Lantmäteriets ortnamnsfunktion (inkom 2024-03-18)
5. Yttrande från tekniska nämnden. Remissvar gällande förslag till riktlinjer för namnsättning i Danderyds kommun (inkom 2024-03-27)
6. Tekniska nämndens beslut 2024-03-14 (§ 34). Remissvar gällande förslag till riktlinjer för namnsättning i Danderyds kommun (inkom 2024-03-27)
7. Samhällsutvecklingsförvaltningens tjänsteutlåtande 2024-03-07. Remissvar gällande förslag till riktlinjer för namnsättning i Danderyds kommun (inkom 2024-03-27)
8. Kultur- och fritidsnämndens beslut 2024-03-19 (§ 14). Föreslagna riktlinjer för namnsättning i Danderyds kommun
9. Bildningsförvaltningens tjänsteutlåtande 2024-03-13. Föreslagna riktlinjer för namnsättning i Danderyds kommun

Miljö- och stadsbyggnadskontoret
Christoffer Andersson

10. Miljö- och stadsbyggnadsnämndens beslut 2023-12-13 (§ 207) Remittering av förslag till riktlinjer för namnsättning i Danderyds kommun
11. Miljö- och stadsbyggnadskontorets tjänsteutlåtande 2023-12-11. Remittering av förslag till Riktlinjer för namnsättning i Danderyds kommun